

Chotyněáček

Ročník 28

Březen 2020

ZDARMA

Před 110 lety byla do Chotyně zavedena elektřina z tepelné elektrárny v Andělské Hoře.

Před 130 lety byl u nás založen Sbor dobrovolných hasičů.

NOUZOVÝ A KRIZOVÝ STAV

Vláda České republiky vyhláší pro území ČR z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru na území České republiky **NOUZOVÝ STAV** na dobu od 14.00 hodin dne 12. března 2020 na dobu 30 dnů a následně od 16. března 2020 00:00 hodin krizový stav.

V souvislosti s nouzovým a krizovým stavem budou vydávána různá opatření, která vždy zveřejníme na našich internetových stránkách i ve skříňce na úřadu. Prosím vás, chovejme se zodpovědně k sobě i okolí, nepanikařme, neudávejme se navzájem a všechno zvládneme.

Dvě dobré zprávy – minulý týden přiletěl čáp a naše knihovna zůstává otevřena, abyste si mohli půjčovat knihy, když teď budete mít více času. Otevřeno bude po až pá od 9 do 13 hodin, jinak se domluvte s paní knihovnicí na tel. 724293186.

starostka

Usnesení z veřejného zasedání zastupitelstva obce Chotyně konaného dne 25. února 2020

Obecní zastupitelstvo po projednání:

1. Bere na vědomí, že zasedání se zúčastnilo 12 členů zastupitelstva.
2. Schvaluje všemi hlasy přítomných přebytkový rozpočet obce na rok 2020, kdy příjmy jsou ve výši 19 628 300,- Kč, výdaje 17 773 297,70 Kč, financování je splátka jistiny úvěru ve výši 1 636 104,- Kč a přebytek rozpočtu ve výši 218 898,30 Kč.
Rozpočet dále v Chotyněáčkově.

3. Schvaluje všemi hlasy přítomných předložený rozpočet na rok 2020 Základní školy a Mateřské školy Chotyně, příspěvkové organizace. Příspěvek obce na rok 2020 je ve výši 800 000,- Kč. Celkově se jedná o rozpočet, kdy příjmy jsou ve výši 10 535 286,- Kč a výdaje ve výši 10 354 586,- Kč. Přebytek rozpočtu je 180 700,- Kč.

4. Schvaluje všemi hlasy hospodaření Základní školy a Mateřské školy Chotyně, příspěvkové organizace v roce 2019. Výnosy byly ve výši 10 880 593,58 Kč, náklady byly ve výši 10 803 072,16 Kč. Zisk ve výši 77 521,42 Kč byl přerozdělen tak, že částka 60 000,- Kč je určena do fondu odměn a částka ve výši 17 521,42 je určena do fondu rezerv.

5. Schvaluje 11 hlasy (1 hlas byl proti) odkup nemovitostí st.p.č. 51/1, zastavěná plocha a nádvoří o velikosti 361 m², st.p.č. 51/2, zastavěná plocha a nádvoří o velikosti 102 m² a p.p.č. 246/1, ostatní plocha o velikosti 775 m², všechny v k.ú. Grabštejn a obci Chotyně za celkovou částku 450 000,- Kč.

Mám velkou radost, že se mi podařilo zastupitele přesvědčit, abychom tyto nemovitosti zakoupili – jedná se o první školu na Grabštejně, potom tam byl obchod a jídelna státního statku, nahoře byl byt. Necháme odbourat ty nehezke přílepy a z původní krásné školy uděláme asi 3 byty. Z venku budova dostane původní vzhled. Pokud se nám podaří získat na byty dotaci, půjde to rychleji. Když dotaci nezískáme, půjde to pomaleji, ale ten dům do pořádku dáme. Po odbourání těch přílepků tam vznikne i parkoviště pro hrad.

6. Schvaluje všemi hlasy tyto dary:

- Junák – český skaut, středisko Chotyně, z.s. 20 000,- Kč
- Multisport Team na 4. ročník běžeckého závodu Alisy Běh Trojzemím 5 000,- Kč
- Hospic sv. Zdislavy o.p.s. 5 095,- Kč
- za 20 let práce kronikářky 10 000,- Kč

V různém byli zastupitelé informováni o vykácení tují v parku – životnost mají již za sebou. Na jejich místě vznikne vydlážděný a krytý prostor pro separační kontejnery. Mám takovou představu, že kolem vysázíme nějaké kvetoucí keře a bude to tam i lépe vypadat.

Rozpočet obce Chotyně na rok 2020

Příjmy:

Daň z příjmu FO ze záv. činnosti	3 700 000
Daň z příjmu FO ze SVČ	100 000
Daň z příjmu FO – kap. výnosy	340 000
Daň z příjmu PO	3 200 000
DPH	7 200 000
Odvody za odnětí zem.půdy	300
Poplatek za likv. kom. odpadu	455 000
Poplatek ze psů	13 000
Příjmy úhrad za dobývání nerostů	38 000
Správní poplatky	12 000
Daň z hazardních her	80 000
Daň z nemovitosti	680 000
Splátky půjček od obyvatel	30 000
Dotace na veř. správu	228 000
Dotace na VPP - stát. rozp.	120 000
Dotace – kraj	100 000
Správa v lesním hospodářství	5 000
Odvádění a čištění odp.vod	60 000
Příjmy – knihovna	4 000
Bytové hospodářství – služby	360 000
Bytové hospodářství – pronájem	1 100 000
Nebytové hospodářství – pronájem	140 000
Pohřebnictví	8 000
Komun. služby -pronájmy a prod.poz.	100 000
Sběr a svoz kom.odpadů – Eko-kom	75 000
DPS – služby	530 000
DPS – pronájem	860 000
Činnost místní správy	90 000
Celkem příjmy	19 628 300

Výdaje:

Ozdrav. hospod. zvířat	10 000
Správa v lesním hospodářství	15 000
Vnitřní obchod – internet	12 000
Silnice – údržba, opravy	100 000
Oprava chodníků	400 000
Dopravní obslužnost	91 710
Pitná voda, vodohosp.	10 000
Čistička	80 000
Základní škola a Mateřská škola	1 680 000

Knihovna	30 000
Kultura – zájm.čin., vítání obč., duch.	350 000
Ost. tělových. činnost	280 000
Zájmová činnost	110 000
Bytové hospodářství	820 000
Nebytové hospodářství	40 000
Veřejné osvětlení	380 000
Pohřebnictví	10 000
Kom.sl.-dvůr OÚ + bývalá škola	1 250 000
Svoz nebezp.odpadu	15 000
Sběr a svoz kom. odpadů	1 300 000
Péče o vzhled obcí, veř.zeleň	200 000
Peč. sl., přísp. na soc. služby	25 000
Bezpečnost a veřejný pořádek	180 000
Dům s pečovat.službou	2 166 340
Ochrana obyvatelstva	200 000
Požární ochrana	275 000
Zastupitelstvo	2 090 000
Činnost místní správy	5 470 000
Platby daní	150 000
Finanční vypořádání – vratky	3 247,70
Příspěvky mikroregionu	30 000
Celkem výdaje	17 773 297,70

Výdaje + splátka jistiny (1 636 104) jsou ve výši 19 409 401,70.

Přebytek rozpočtu je 218 898,30 Kč.

Na účtu k 31. XII. 2019 bylo 1 749 147,35 Kč.

Povídky pana Mirka Černého Pytláci

Nacházeli jsme v našem malém podhorském a nepřilíš zazvěřeném revíru zadávenou a roztrhanou zvěř. Tu bažantí slepici vedle vypleněného hnízda, tam zajičku od mlád'at se struky plnými mléka, ale nejvíce nás zabolelo srdce při nálezu krutě zahubené srny, která měla v blízké době položit do rozkvetlé louky dvě něžná kropenatá kůzlátka.

Podle stop i způsobu usmrcení obětí bez větší patrné konzumace jsme nabyli přesvědčení, že škody na zvěři působí dvojice středně velkých psů, která loví organizovaně jako smečka, nikoliv však z potřeby a hladu, ale jen pro potěšení z lovu a zabíjení. O to byla pochopitelně její činnost pro stavy zvěře našeho revíru nebezpečnější. Rozdělili jsme si proto hlídkové a pátrací služby na den i měsíční noci, každý podle svých možností a pracovního vytížení, bohužel bez valného výsledku. Psi byli sice několikrát v re-

víru spatřeni, ale vždy se včas jako duchové vytratili z dosahu střelných zbraní. Asi po měsíci řádění psích zabijáků utichlo a v revíru nastal potřebný klid. Snad byli oba pytláci při činu někde přistiženi a po zásluze potrestáni nebo vycítili narůstající nebezpečí a změnili své loviště.

Ale jak se říká: „Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne“...

Bylo horké srpnové odpoledne. Šoulal jsem pomalu podél Studeného potoka a pátral po divokých holubech hřadujících s oblibou v tuto dobu v hustých olšových porostech kolem vody. Psi, vlastně fenu Zuzku jsem sebou neměl, neboť se musela věnovat mateřským povinnostem, ale lovecké štěstí přálo i bez ní. Holubi „drželi“ do poslední chvíle v příjemném chládku a vyletovali na malou vzdálenost a tak jsem v poměrně krátké době zavěšoval do řemínků k pasu třetího uloveného hřivnáče. Ano, pro radost i užitek dost, dopřeji holubům i sobě klidné nedělní odpoledne, řekl jsem si a otočil se k domovu. Se zajištěnou puškou, tentokrát na rameni, postupoval jsem po opačné straně potoka a směřoval vyšlapanou cestičkou pod hráz malé předeřívací nádrže vody pro nedaleké koupaliště. Nádržka byla přilehlá stráni nevelkého borového lesíka a byla oblíbeným napajedlem zvěře. Piú, piú, ozvalo se náhle odněkud nade mnou. Srnčí volání! Znělo to ze stejného místa zoufale a prosebně, nikdy před tím jsem nic podobného neslyšel a již asi neuslyším. Vystoupil jsem obezřetně strmou hrází až na okraj vody a mým očím se naskytl obraz, na který nikdy nezapomenu. Uprostřed rybníčku stálo do půli těla ve vodě odrostlé srnče a na protějším břehu divoce pobíhali dva středně velcí psi neurčitěho plemene. Oči jim svítily loveckou vášní, ale voda je zřejmě zaskočila, bylo však jen otázkou času, kdy se některý z nich osmělí a nadežene druhému srnčátko na břeh. Konečně vás mám pytláci. Bleskem jsem strhl pušku z ramene a naučeným pohybem rychle odjistil k výstřelu. Psi však byli rychlejší a jedním skokem zmizeli pod

hrází. Popoběhl jsem tedy několik kroků ve směru útěku a už je mám na mušce. Bohužel nemohu střílet. Oba hříšníci totiž ubíhají po lesní cestě proti horizontu, za kterým by mohla být náhodná osoba, turista nebo houbař. Taková smůla! Náhle však oba pytláci odbočují z cesty dolů do malé rokliny, zřejmě před sebou někoho ucítily a při svých zkušenostech ví, o co by mohlo jít. Ještě že jsem nestřílel. Mám je zase nyní oba na mušce, ale vzdálenost na smrtící účinnost broků, používaných na holuby, je příliš velká. Alespoň tedy na pamětnou, řeknu si a vystřelím oba náboje na prchající „démony“ našeho revíru. Broky dopadly tam, kam měly, neboť oba hříšníci se v běhu přikrčili, ale záhy mizí ve vysoké trávě. Vracím se nazpět k srnčeti, abych ho vyhnal ze studené vody. Stojí dosud na místě a otevřená tlamka i vzdouvající se boky nasvědčují o minulé štvanici, kterou díky rybníčku a mé přítomnosti vyhrálo. Rychle však z vody malé nebo dostaneš zápal plic, mluvím k němu a házím po něm borové šišky. Bohužel jsou lehké a nedolétnou. Svlékám se tedy do trenýrek a brodím se nehlubokou vodou k srnčeti. Popošlo asi o dvě délky, ale z vody se mu příliš nechce. Potleskávám do dlaní a mluvím k němu laskavým tónem, abych neprohluboval stres, ve kterém ještě zřejmě je. Už jsem skoro u něho, mohl bych se ho snad i dotknout, to však nechci. Sehnu se rychle ke hladině a plácnu oběma rukama do vody. Výborně, probudilo se a dere se ke břehu. Už je na suchu a při mém přiblížení odskakuje do blízké houštiny. Je po dobrodružství, usedám na příhodné místo, čekám až oschnu a prožívám všechno znovu a najednou jsem rád, že všechno dopadlo tak, jak dopadlo a zřejmě dopadnout i mělo. Srnčeti jsem zachránil život, pokud nebudou ze studené vody zdravotní komplikace, a pytlákům, byť nechtěně, změnil trest nejvyšší za podmíněný. Byl jsem přesvědčený, že si jej budou dlouho pamatovat. A věřte nebo nevěřte, pamatovali, protože od těch dob nebylo o nich v širém okolí ani vidu ani slechu.

Liberecká záchranka má nové vozy

Šest nových vozů Mercedes a čtyři nové vozy Škoda Kodiaq budou od příštího týdne vyjíždět za pacienty Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje. Dnešním slavnostním předáním vozidel pokračuje plánovaná obměna vozového parku liberecké záchranky. V jejím rámci Liberecký kraj předá záchranářům během jednoho roku ještě dalších šest sanit.

„Obměnu vozů, ve které nás velmi štědře podporuje Liberecký kraj, vítáme. Jejich modernizace jde dopředu mílovými kroky a my stále od zaměstnanců sbíráme podněty, co v sanitách vylepšit, co umístit jinak a lépe,“ vysvětlil ředitel ZZS LK Luděk Kramář. „Ve chvíli, kdy bojujete o život člověka před sebou, pro nás je bezpodmínečně nutné mít vše, co potřebujeme, po ruce. Nemůžeme si dovolit vstát od pacienta a jít něco někam hledat,“ dodal a vysvětlil, že v tomto bodě je klíčová spolupráce se společností Fosan, která modelové tovární vozy převezme od výrobce a dále je pro potřeby záchranářů upravuje. Do pořizovací ceny každého z aut se tak promítne zejména přestavba aut na sanity. Znamená to nejen polepy, ale zejména instalaci komunikační techniky a zdravotnického vybavení.

„Potřebujeme, aby do aut bylo například možné nasadit elektrická nosítka, aby v nich byly speciální zásuvky pro zapojení inkubátorů nebo třeba držák na připevnění kontrapulzace, což je přístroj na transport pacienta v přímém ohrožení života. To některé starší vozy nesplňují,“ řekl Kramář.

Stará auta, která záchranka nahrazuje, ze silnic nezmizí. Po důkladném technickém servisu budou nadále sloužit jako záložní vozidla. Hlavním kritériem pro rozhodnutí, na které základně a které konkrétní vozy budou nahrazeny, je počet najetých kilometrů. Po jednom mercedesu tak dostanou k dispozici na základnách v Liberci, Českém Dubu, v Jilemnici a ve Velkých Hamrech, dva budou za pacienty jezdit v České Lípě. A nové Škody Kodiaq, s nimiž jezdí lékař, budou k dispozici v Liberci, České Lípě, Jablonci nad Nisou a Semilech. „Neznamená to, že bychom nepotřebovali vyměnit i některá jiná auta, některá

jsou v provozu sedm a více let. Musíme ale vycházet z finančních prostředků, které máme,“ vysvětlil Kramář.

Celková cena nových vozů Mercedes je 25 milionů korun, které poskytl Liberecký kraj, 8 milionů korun z rozpočtu ZZS LK stály nové Škody Kodiaq.

Slavnostního předání nových vozidel liberečtí záchranáři využili také k poděkování zástupcům laické veřejnosti, kteří jsou první na místech, kde je nutný zásah zdravotníků. Samolepku „Pomohla jsem zachránit lidský život“ od nich tentokrát dostala malá slečna Lucie, která po autonehodě pomohla zachránit život svojí mamince.

HASIČI RADÍ OBČANŮM

Linky tísňového volání a automatická lokalizace volajícího

150 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR

Volejte v případě požáru, úniku nebezpečných látek, dopravní nehody aj.

155 ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA

Volejte, pokud jste zraněn, máte Vy nebo někdo jiný zdravotní obtíže.

158 POLICIE

Volejte v případě trestného činu, prepadení, krádeže, dopravní nehody aj.

156 MĚSTSKÁ POLICIE

Volejte v případě dopravních přestupků, rušení veřejného pořádku aj.

112 JEDNOTNÉ EVROPSKÉ ČÍSLO TÍŠŇOVÉHO VOLÁNÍ

Pro možnost komunikace občanů v rámci států EU se základními složkami IZS je zavedeno mezinárodní číslo tísňového volání 112. Systém telefonického centra tísňového volání 112 umožňuje překonat problém přetížení linek tísňového volání. V případě vysokého počtu volajících v daném kraji jsou hovory automaticky přesměrovány do dostupných telefonních center v ostatních krajích.

Volejte když:

- událost vyžaduje účast alespoň dvou záchranných složek najednou, tzn. např. při dopravních

nehodách se zraněním, kdy je potřeba přítomnosti hasičů, zdravotnické záchranné služby a policie.

- si nejste jisti místem, kde se nacházíte, nebo ho např. ze zdravotních důvodů nemůžete operátorce popsat, může posloužit linka 112 ke snadné lokalizaci, popř. identifikaci, volajícího.
- si ve stresu a krizové situaci nemůžete vzpomenout na jiné číslo tísňové linky.
- neovládáte češtinu, odbaví Vás operátorky na lince 112 ve většině světových jazyků.
- je rovnocenná národní linka tísňového volání obsazena.

Při volání na jakoukoli tísňovou linku sdělte operátorovi tyto údaje:

Co se stalo – požár, dopravní nehoda atd.

Kde se to stalo – místo (město, ulice, číslo opisné, vhodný orientační bod v blízkosti), včetně počtu zraněných a dalších upřesňujících informací.

Kdo volá – jméno a příjmení.

Pokud jste ve stresu, uklidněte se před voláním několika hlubokými nádechy a výdechy. V klidu odpovídejte na doplňující dotazy operátora. Po oznámení události zavěste telefon, nevypínejte ho a čekejte na zpětný dotaz operátora.

Automatická lokalizace volajícího

Záchranné složky v Evropě i ve světě se neustále snaží pracovat na zpřesnění lokalizace tísňových volání. Výsledkem jejich úsilí je například zavedení eCall, automatického tísňového volání z vozidla, jehož příjem byl na lince TCTV 112 spuštěn v září 2017 v České republice.

Dalším krokem je využívání **lokalizačních SMS formátu Advanced Mobile Location (AML), jako nové funkcionality tísňové linky 112**, která bude využita také pro národní tísňová čísla. Služba byla v České republice spuštěna 11. února 2020, pro zařízení s operačním systémem Android, a bude nabíhat postupně několik týdnů. Pilotní provoz bude probíhat nejdříve na

území hl. m. Prahy a postupně se rozšíří do celé České republiky.

V praxi to bude vypadat tak, že pokud volající vytočí jedno z tísňových čísel (112, 150, 155, 158), **vyšle jeho chytrý telefon operátorovi nejpozději do 25 sekund automaticky zprávu se zpřesněnou polohou. Tato poloha se operátorovi zobrazí na monitoru v mapě.**

Tato doplňková služba se spustí ve všech „chytrých telefonech“ s operačním systémem Android automaticky. **Není tedy potřeba instalovat jakoukoli aplikaci, povolovat polohové služby nebo přenastavovat telefon. Služba je bezplatná.** K určení přesné polohy bude mobilní telefon využívat pokrytí satelity, mobilními sítěmi nebo wi-fi sítěmi. Na základě těchto dat pak bude schopen určit polohu s přesností přibližně na desítky metrů.

Podmínky pro fungování:

- Telefon musí být tzv. „chytrý telefon“, vybavený lokalizačním zařízením
- Používání systému Android, do budoucna také iOS
- Volající musí být na signálu svého operátora
- Česká SIM karta
- K odeslání dojde pouze vytočením tísňových linek

V současné době využívá AML již 21 zemí světa, včetně ČR, mezi nimi například Velká Británie, Spojené státy, Norsko, Švédsko, Finsko, Rakousko, Belgie nebo Dánsko.

Nebojte se v případě potřeby linky tísňového volání použít. Nezapomeňte ale, že jejich zneužití je trestné. Ve smyslu ustanovení § 17 odst. 3 písm. a) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (zákon o požární ochraně) fyzická osoba nesmí vědomě bezdůvodně přivolat jednotku požární ochrany nebo zneužít linku tísňového volání. Pokud fyzická osoba vědomě bezdůvodně přivolá jednotku požární ochrany nebo zneužije linku tísňového volání, dopustí se přestupku, za který jí může příslušný orgán hasičského záchranného sboru, vyko-

návající státní požární dozor, uložit pokutu až do výše 20 000 Kč.

Autor: por. Mgr. Iva Michalíčková
koordinátorka preventivně výchovné
činnosti HZS Libereckého kraje

O šesti postních nedělích

Popeleční středou (letos 4.3.) se začíná předvelikonoční postní období, příprava křesťanů na největší svátek v roce. Patřilo k tomu původně zdržení se pokrmů živočišného původu, nejen masa, ale i mléka, sýra, vajec. Místo sádla a másla se užívaly rostlinné oleje. Tento způsob se udržoval dlouho. Na venkově se živočišné tuky nepožívaly takřka po celé 19. století. Mléko, maso a vejce se obecně začaly objevovat v kuchyni v postní době až po roce 1900. Předvelikonoční půst byl pro křesťana rovněž dobou odříkání se veřejných a hlučných besed a zábav a různých požitků, jako kouření, šňupání tabáku, pití alkoholických nápojů a sexuálních styků. V tom čase se neuzavíraly sňatky. Lidová pojmenování postních nedělí vycházejí ze zvyklostí či postních pokrmů tohoto dne.

Černá, pučálková, liščí

Jsou tradiční názvy první postní neděle. Černá podle smuteční barvy oblečení, Pučálková podle názvu pokrmu z nabobtnalého hrachu, jenž byl přijat v pozdním středověku jako postní pokrm, liščí podle lidového obyčeje – výrostek se přestrojil za lišku a s preclíky a sušeným ovocem vylezl na půdu, kde si připravil nádobu s vodou. Děti shromážděné na dvoře pokřikovaly na „lišku“. Ta jim házela z půdy preclíky a ovoce, a když se děti shlukly, polila je z vikýře vodou.

Kýchavná, prážná i suchá

Lidové názvy druhé a třetí postní neděle se odvinuly jednak od pražených postních jídel, praženého hrachu (již zmíněné pučálky) a praženého zrna, pražma, jež bývalo i obřadním pokrmem letního slunovratu, jednak od kýchání, vysvětlitelného dnes z medicínského hlediska jako obranného reflexu i příznaku nachlazení a v dávných dobách, jak ukazují už doklady z antického světa, znamenalo věštbu i symptom nakažlivé nemoci. Kdo na Kýchavou neděli třikrát kýchne, po celý rok nezaštůně, zapsal K. J. Erben.

Družebná

Pojmenování čtvrté postní neděle znali a užívali naši předkové ve středověku. Družebná neděle byla jistou výjimkou v postních dnech, chvílí jistého uvolnění z postních zásad a časem občůzek a her dětí, setkávání mládeže i příležitostí k námluvám.

Smrtná

Památka umučení Páně se v liturgii postního období zřetelně připomíná od páté postní neděle zahalováním křížů a obrazů, tzv. půst očí. V lidové tradici v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, na vesnici i ve městech, se k tomuto dni váže vynášení smrti.

Květná neděle

Květná neděle zvaná také Palmová, Beránková, Květnica otevírá Velikonoce ve znamení zelené ratolesti. Jazykovědný rozbor zařazuje pojmenování Květné neděle k staroslověnským výrazům velkomoravského původu. V kalendáři poslední, šestá neděle postního období je současně prvním svátečním dnem Svatého nebo Velkého týdne, zvaného také smrtelný nebo pašijový. Probíhal ve znamení příprav na velikonoční svátky. K tomuto období se vztahují lidové pověsti o otvírání pokladů, zvyk předení pašijových nití a hotovení pašijového pometla z březového proutí s vírou v jeho blahonosné účinky.

Velikonoce

Nejstarší křesťanský svátek, který vznikl ještě v apoštolských dobách, oslava zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Také svátek obnovy života v přelomovém čase konce zimy a počátku jara.

Velikonoční třídění: od Zeleného čtvrtku do Velikonoční neděle

Svaté třídění se v liturgii začíná večerem Zeleného čtvrtku. Podle výkladu pojmenování zelený nejspíše vzniklo z církevního řádu, podle něhož se kdysi do církevní obce opětně přijímali hříšníci odsouzení k pokání a nazývání kajícími a plačícími, byli rozvázáni z církevních trestů a tak se z uschlých ratolestí stali zase zelenými. Lidé začínali Zelený čtvrtek modlitbou před východem slunce v zahradě, „na zeleném drně“, a připojovali k ní očištnou koupel ve vodním toku. V úklidu domácnosti se využívalo prostředků ochranné magie, hlučení hmoždířem nebo klíči k odhánění havěti, pašijové pometlo k vymetání. Zvláštnosti lidových tradic Zeleného čtvrtku se projevují v jídlech, v pečivu a v podávání medu. Špenát

v jídelníčku vytlačil jiné zelené druhy, jarní kopřivu, popenec, hrách, zelí. Den se považoval za vhodný k setí zeleniny, zejména hrachu, někde i lnu.

Velký pátek

Prožívání Velkého pátku určovala řada zákazů, předně zákaz hýbat se zemí, respektovaný ještě ve 20. století, zákazy domácích prací, např. praní a bělení prádla nebo pečení chleba, odpovídající svátečnímu úklidu a také zákaz cokoli půjčovat, prodávat, vynášet z domu, ba i darovat. Podle lidových představ se na Velký pátek při „hlase pašijí“ otevírá země a poklady v ní. V pověstech se vypráví o lidech, kteří se o tom chtěli přesvědčit. Špatně skončí ten, koho omámí lesk zlata a neodejde včas, tedy dokud kněz neskončí čtení pašijí. Skály se zavrou a chtivec zůstane po celý rok ve skalní sluji.

V jitřním čase před východem slunce se lidé modlili venku v sadu a umývali se v pramenité vodě potoční, říční nebo studniční, aby se ochránili před nemocí a byli zdraví a čerství podle představy, že velkopáteční voda, ještě než ji políbí první paprsky slunce, má divotvornou moc, plnou hojivé síly. Neutírali se, nechávali vodu na sobě uschnout.

Bílá sobota

Bílá sobota, přelomový den očekávání zmrtevýchvstání Ježíše Krista, bílá podle bílého roucha novokřtěnců, kteří ve středověku při velikonoční vigílii přijímali křest. V ten den doznívají lidové tradice svatého třídění. Slavnost Vzkříšení se v katolické církvi dnes začíná velikonoční vigílií na Bílou sobotu večer, resp. v noci, světí se oheň a křestní voda, od nového ohně kněz zapaluje velikonoční svíci, paškál, která symbolizuje vzkříšení Krista. Očistné obyčeje se soustředily do ranního rozbřesku a do času opětovného zvonění zvonů. V tu chvíli lidé vyšli ven k potoku či ke studni umýt se v čerstvé vodě, nové

vodě, aby ze sebe smyli hříchy, aby byli čerství a zdraví.

Boží hod

V lidové tradici je vycházející slunce rána Božího hodu podobenstvím zmrtevýchvstalého Spasitele. Když se slunce vyhoupne nad obzor, chvěje se, třikrát povyskočí. Slunce se prý raduje ze vzkříšení Pána Ježíše a šťasten bude člověk, který tento úkaz uvidí. Lidé vycházeli na kopec, aby jej zachytili. Od středověku při slavnosti Božího hodu církev světí přinesené pokrmy. Úlohu obřadního velikonočního pečiva si dodnes uchoval mazanec (velikonoční bochánek) ve tvaru bochníku, v němž hospodyně před pečením vykrojí znamení kříže. Od konce 19. století začal zaujímat místo mazanců beránek, zejména v městských domácnostech, pečený ve formách. Mnohé hospodyně si piškotového beránka vystaví do okna.

Na Boží hod po obědě vycházeli sedláci do polí, aby si zajistili úrodu svých polí. Svátek byl hlavním dnem lidového svěcení polí, se všemi velikonočními svěceninami, křížky, proutky, vodou, pečivem a vejci.

Velikonoční pondělí

Nejstarší zpráva o obřadním mrskání prutem je zachycena v Postille husitského kazatele Jana Rokycany z let 1453 – 1457: píše, že se dívky s pacholky pomlázají a mrskají o velikonočních hodech.

Pomlázka dospělé mužské mládeže začínala už o půlnoci z neděle na velikonoční pondělí. Snaha mládenců zastihnout děvčata ještě na lůžku, byla prestižní.

Názvu pomůcky k obřadnímu bití je v české, moravské a slezské tradici mnoho a různého původu: pamihod, binovačka, metla, pomlázka, karabina (Čechy), šlaháčka, žila, korbáč, šibák, kocar, čugar, tatar, tatarec, korbáč (Morava), kyčka (Slezsko).

Nejčastějším artefaktem obřadního bití byl a stále je pletenec z vrbových prutů, splé-

taných od nejjednoduššího postupu, do copu ze tří prutů, po náročnější způsoby pletení z šesti, osmi i dvanácti prutů do kulatého nebo čtyřhranného profilu.

Znalost pletení pomlázky se předávala tradicí prostřednictvím mezigeneračních kontaktů v rodině a v lokálním společenství.

Obdarování vejci se dotýkalo kmotrovských, příbuzenských, milostných, přátelských i sousedských vztahů. Vejce se dávala za koledu dětem, kmotřencům, mláďencům, darem učitelům, kněžím, příbuzným.

Mládenci se odvděčovali dívkám za pomlázku pozornostmi různého druhu, dárkem z pouti, při zábavě tancem a nabídnutím sladké kořalky. Spektrum obdarování se postupně rozšířilo o produkty ve svých tvarech navazující na tradiční i novodobé symboly Velikonoc, o vejce perníková, cukrová, čokoládová a perník a čokoládu ve figurálních tvarech, hlavně pro dětské koledníky.

(Z knihy Obyčeje a slavnosti v české lidové kultuře)

Naše nádraží

Do poloviny března bylo možno podepisovat na úřadu petici za zachování nádraží. Na Obecním úřadu v Chotyni petici podepsalo 332 lidí. Na internetu je 898 podpisů. K lidem, kteří mi již od začátku pomáhají, se přidal i pan poslanec Jan Farský a pan senátor Jiří Vosecký. Žádost o zápis nádraží do industriálních architektonických památek je také v běhu, absolvuje momentálně okruh po památkové péči na úrovni magistrátu a kraje. Potom asi budeme s panem hejtmanem podepisovat žádost na Ministerstvo kultury o zápis. Teď už docela této fázi věřím. Jen bych to opravdu dále potřebovala spojit s tím využitím pro skauty, protože to jediné mi přijde vhodné.

V knihovně již nepotřebujeme místo pro počítače, tak jsme vymysleli, že tam vystavíme náš model nádraží od pana Jaroslava Morgensterna. Dále jedním s panem Berndem Sonsallem, který bude mít brzy hotov dřevěný model nádraží.

Připravují se i další aktivity

Starostka

Knihovna - statistika

Registrovaní uživatelé	52
- Dospělí	35
- Děti, senioři, studenti	17
Celkem poplatky za registraci	3 300,-
Výpůjčky	
- Beletrie děti	237
- Naučná děti	24
- Beletrie dospělí	1 142
- Naučná dospělí	92
Celkem	1 495
Nové knihy	130
- Nákup přes KVK Lbc za	15 210,-
- Nákup OÚ Chotyně za	7 104,-
- Dar Česká knihovna	27 knih
Návštěva knihovny	537
- Dospělí	410
- Děti	127
- Akce MŠ+ZŠ	82

NABÍDKA PRÁCE

Golf Grabštejn přijme spolupracovníky na údržbu golfového hřiště.

**Nabízíme možnost sezónní práce nebo brigádu (2-3 dny v týdnu) vhodné pro studenty a seniory
Pro více informací nás kontaktuje na 607 932 216.**